

Använd standardproven i matematik . . .

och diskutera efteråt!

En av medlemmarna i standardprovgruppen, *Peder Claesson* ger sin syn.

Från den 23 mars till den 15 april 1987 infaller provperioden för standardprovet i matematik för åk 9. Standardprovet består av tre delprov:

1. *Huvudräkning* tid 15 minuter
2. *Problemlösning utan hjälp av miniräknare* tid 70 minuter
3. *Problemlösning med hjälp av miniräknare* tid 70 minuter

Det finns ett prov för allmän kurs och ett för särskild kurs.

Ett olyckligt beslut

Lsåret 1984/85 förlades genom ett olyckligt beslut av skolöverstyrelsen proven till åk 8. Detta medförde att proven fick minskad användning. Eftersom det är en stor överströmning av elever från allmän kurs till särskild kurs mellan åk 8 och åk 9 ansåg många lärare att det inte var meningsfullt att använda proven. Olika läromedel fördelar stoffet olika på högstadiets årskurser varför provkonstruktörerna hade svårt att finna uppgifter som passade samtliga läromedel.

Frivilligt standardprov bör användas av alla

I den nu aktuella rapporten Matematik i skolan framförs följande synpunkter på sid 286:

- Standardproven är en hjälp till lärarna för att åstadkomma en rättvis betygssättning.
- Samtliga elever i en kurs och årskurs behöver delta i provet.
- Arbetsgruppen vill inte föreslå att standardproven görs obligatoriska men . . .
- Standardproven bör marknadsföras på ett helt annat sätt än nu så att de används frivilligt.
- Proven kan då utnyttjas som en kanal i vilken läroplanens intentioner förs ut.

Budskapet (typiskt för svensk skolpolitik?) är följande:

Standardprovet är frivilligt men det bör användas av alla.

Diskutera argumenten

Jag anser det viktigt att matematiklärare på en skola som bestämt sig för att inte använda standardprovet noga prövar sina argument. Det får inte vara så att man avstår från att använda standardprovet för att man ska kunna leva i

lycklig okunnighet om resultatet av den undervisning man bedriver i matematik. Bara misstanken om att detta skulle vara ett skäl för att inte använda standardprovet borde leda till att alla använder provet.

Provet kräver mycket tid

Den här gången tar proven lång tid att genomföra, totalt 155 minuter. Provräkningarna utan resp med miniräknare tar 70 minuter vardera. Anledningen är att de lärare som deltagit i utprovningen vill att eleverna ska ha tillräckligt med tid att arbeta som de är vana. Man vill ställa höga krav på den formella framställningen av lösningarna. Dessutom bör uppgifterna täcka in i stort sett hela grundskolans kurs och därför kan inte antalet uppgifter vara allt för litet.

Jag tror dock att det är mycket väl använd tid att låta eleverna genomföra provet. Det måste vara en utmärkt genomkörare att intensivt få arbeta med uppgifter från olika områden. Läraren har givetvis även möjlighet (och skyldighet?) att använda uppgifterna diagnostiskt. Skulle det visa sig att några elever har svårigheter med centrala moment finns det ju tillfälle att använda återstoden av terminen till repetition.

Standardprov — innehåll och lösningsfrekvenser — utgångspunkter för debatt

Standardprovet i matematik är på ett sätt ett inlägg i debatten om vilket innehåll matematikundervisningen ska ha. Vid sidan av läroböckerna ger ju standardproven en beskrivning av vad man ska arbeta med i allmän respektive särskild kurs.

Jag ser fram emot ett livligt åsiktsutbyte under våren och hösten med standardproven som bakgrund om innehåll i och krav på högstadiets matematikundervisning. En sådan debatt skulle också kunna bidra till att standardprovet utvecklas och blir allt bättre.

Lokalt skulle diskussion om orsaken till låga eller höga lösningsfrekvenser i förhållande till riksutfallet på enskilda uppgifter kunna vara av stort intresse.

Använd standardprovet i matematik och delta i den aktuella debatten om matematikundervisningen i Sverige!